जलस्थानेषु रम्येषु पद्मिनीभिश्च सङ्कुलं । सारसानाञ्च मधुरैर्व्याहृतैः समलङ्कृतं ।
किन्नरैरप्सरोभिश्च निषेवितशिलातलं । दिग्वारणविषाणाग्रैः समन्ताद्घृष्टपादपं ।
विद्याधरानुचरितं नानारत्नसमाकुलं । विषोल्बणभुजङ्गैश्च दीप्तजिह्वैर्निषेवितं । ९९३०
क्वचित् कनकसङ्काशं क्वचिद्रजतसन्निभं । क्वचिदञ्जनपुञ्जाभं हिमवन्तमुपागमत् ।
स तु तत्र नरश्रेष्ठस्तपो घोरं समाश्रितः । फलमूलाम्बुसंभक्षः सहस्रं परिवत्सरान् ।
सम्वत्सरसहस्रे तु गते दिव्ये महानदी । दर्शयामास तं गङ्गा तदा मूर्त्तिमती स्वयं ।
॥ गङ्गोवाच ॥ किमिच्छसि महाराज मत्तः किञ्च ददानि ते । तद्ब्रवीहि नरश्रेष्ठ करिष्यामि वचस्तव ।
एवमुक्तः प्रत्युवाच राजा हैमवतीं तदा । पितामहा मे वरदे कपिलेन महानदि । ९९३५
अन्वेषमाणास्तुरगं नीता वैवस्वतक्षयं । षष्टिस्तानि सहस्राणि सागराणां महात्मनां ।
कपिलं देवमासाद्य क्षणेन निधनं गताः । तेषामेवं विनष्टानां स्वर्गे वासो न विद्यते ।
यावत्तानि शरीराणि त्वं जलैर्नाभिषिञ्चसि । तावत्तेषां गतिर्नास्ति सागराणां महानदि ।
स्वर्गं नय महाभागे मत्पितॄन् सगरात्मजान् । तेषामर्थेन याचामि त्वामहं वै महानदि ।
॥ लोमश उवाच ॥ एतच्छ्रुत्वा वचो राज्ञो गङ्गा लोकनमस्कृता । भगीरथमिदं वाक्यं सुप्रीता समभाषत । ९९४०
करिष्यामि महाराज वचस्ते नात्र संशयः । वेगन्तु मम दुर्द्धार्य्यं पतन्त्या गगनाद्भुवं ।
न शक्तस्त्रिषु लोकेषु कश्चिद्धारयितुं नृप । अन्यत्र विबुधश्रेष्ठान्नीलकण्ठान्महेश्वरात् ।
तं तोषय महाबाहो तपसा वरदं हरं । स तु मां प्रच्युतां देवः शिरसा धारयिष्यति ।
स करिष्यति ते कामं पितॄणां हितकाम्यया । एतच्छ्रुत्वा ततो राजन् महाराजो भगीरथः ।
कैलासं पर्व्वतं गत्वा तोषयामास शङ्करं । तपस्तीव्रमुपागम्य कालयोगेन केनचित् । ९९४५
अगृह्णाच्च वरं तस्माद्गङ्गाया धारणे नृप । स्वर्गे वासं समुद्दिश्य पितॄणां स नरोत्तमः ।
इति श्रीमहाभारते आरण्यर्व्वणि तीर्थयात्रापर्व्वणि गङ्गावतरणकथने अष्टाधिकशततोऽध्यायः ॥ १०८ ॥
॥ लोमश उवाच ॥ भगीरथवचः श्रुत्वा प्रियार्थञ्च दिवौकसां । एवमस्त्विति राजानं भगवान् प्रत्यभाषत ।
धारयिष्ये महाबाहो गगनात् प्रच्युतां शिवां । दिव्यां देवनदीं पुण्यां त्वत्कृते नृपसत्तम ।
एवमुक्त्वा महाबाहो हिमवन्तमुपागमत् । वृतः पारिषदैर्घोरैर्नानाप्रहरणोद्यतैः ।
तत्र स्थित्वा नरश्रेष्ठं भगीरथमुवाच ह । प्रयाचस्व महाबाहो शैलराजसुतां नदीं । ९९५०
पतमानां सरिच्छ्रेष्ठां धारयिष्ये त्रिविष्टपात् । एतच्छ्रुत्वा वचो राजा शर्व्वेण समुदाहृतं ।
प्रयतः प्रणतो भूत्वा गङ्गां समनुचिन्तयत् । ततः पुण्यजला रम्या राज्ञा समनुचिन्तिता ।
ईशानञ्च स्थितं दृष्ट्वा गगनात् सहसा च्युता । तां प्रच्युतामथो दृष्ट्वा देवाः सार्द्धं महर्षिभिः ।
गन्धर्व्वोरगयक्षाश्च समाजग्मुर्दिदृक्षवः । ततः पपात गगनाद्गङ्गा हिमवतः सुता ।
समुद्धूतमहावर्त्ता मीनग्राहसमाकुला । तां दधार हरो राजन् गङ्गां गगनमेखलां । ९९५५
ललाटदेशे पतितां मालां मुक्तामयीमिव । सा बभूव विसर्पन्ती त्रिधा राजन् समुद्रगा ।